

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarci" Nar. Po-l.

Predplata s poštarnom stoji 2 f., a soljako samo 1 f. za cijela godište i listopadno 1 f., a soljake 50 nr. za pol godinu. Izvan Carevine vidi u starine. Svaki pojedini broj stoji 6 nr. Novet se salja kroz poštarsku Načelnici. Imo, prezime i najbliži poštarski mogu dozvoleno svr predplatiti kroz jednu Načelnicu, a i list dobivati pod jednim jedinim otkom. Komisija List nedjelje na vremenu, neka to javi upravitelju u otvorenu pismu, za koje će zaplaćati naknadu poštarsku, raspisat izvješće načelnici. Tko List prima i drži, ako je poslon, ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

našlo se

Via S. Franze N. 4, I. piso.

Plama se šalju platljeno poštarno. Vesti, dopisi i drugi spisi stampaju se il u cijelosti ili izradu, naime prama stvar vrednosti i smjera ovoga Listu. Nepotpisani se dopisi neupotrebljavaju. Osoba napadnuta i čista sukranno straci uenalaže mjesto u ovom Listu. Priobčena se plama iskaja po 50 nr., stakli redak. Oclasi od 8 redaka stoji 60 nr., a stakli redak sviđe 5 novčića; il u slučaju opetovanja po Što se pozdroči očlasi i odpravnički. Pispiti se neviraju. Uredničko i odpravničko, osim izvanrednih slučajeva, nedopisuju s nikim drugiče, nego putem stope Listarice.

Pogled po svetu.

U Trstu 30. listopada 1877.

Naš ministar novčarstva je položio pred carevinsko vijeće državni proračun za 1878. godinu. Carevinsko vijeće da je s njim zadovoljno. Ministar da je tom prigodom rekao, ako nebude rata, da će se 1880. godine, il najdalje nastajućega desetljetja izravnati potroški i dohotku, te tim naše novčarstvo stupiti u redovito stanje. Trgovački ugovor s Njemačkom nije uspio. Tomu se jedni raduju, drugi pakao nad tim kukaju. Radi toga neuspjeha, kao da bi imala zapeti i nagodba s Ugarskom. Svaki dan se sve to jasnije vidi i osjeća, kamo je nesretno razpolovljenje doveo Austriju, našu staru skupnu domovinu.

Predsjednik talijanskog parlamenta, Cripsi, što je onomadne pohodio i Beč, nije bio od političkih austrijskih prvakih ni izdaleka onako dočekan, kao ono u Berliju od njemačkih. U Pesti, gdje je također i bio, jesu ga Magjari nešto ljepe dočekali, ali dakako s nakanom, da ga predobe na svoju ruku u njihovoj turkoljubnoj politici. Tom prigodom pisalu magjarske novine, da su Magjari još uvjek prijatelji slobode, ali samo Magjari su slobode onih naroda, koji su slobode vredni. Pe njihovu dakako Slaveti neidu u taj račun, ali ako Bog da taj će se račun bez njih obraćati, te Slaveni uzprkos Magjaram doći do slobode ne samo na Balkanu, nego gdje jih god na svetu ima.

Graničarski su dakle fond Magjari proglasili državnim imetakom, no ne hrvatskim nego ugarskim, te na taj način dokončali sretno po sebe tu razmirec sa Hrvatskom, svojom drugaricom i saveznicom. Nego kamo je to drugovanje, gdje jednomu od njega sva škoda, a drugomu sva korist?

U Berlinu bio otvoren pruski sabor. Po načinu, kojim bje otvoren, slobodnjaci naslućuju, da će knez Bismark opet udariti u natražnjačke zice, pak se dakako na njih i nrgode. Po najnovijih viesih u našoj godini je francoskoj skupstini sjediti jedno uz drugo 320 republikanaca i 210 konservativaca. Po tom računu republikanci su u mjesto dobiti izgubili nekoliko glasova, toga i Mak-Mahon da se nemisli radi predsjednik. Engleska se u prostajanje sve pri starom. Engleska se u prostajanje iztočnih dogadjajah uvija kao zmija. Petrosija je za Tursku silne nove, zamjerila Turku, osramotila pred svjetom, a Turškoj neima spasa. Zato nastoji neprestano,

da skloni sad Tursku sad Rusku na mir, ali badava, jer je car Aleksandar izjavio, da mira neće biti, dokle ruska vojska nepostigne svojega cilja, naime podpuno oslobođenje naše tamo braće.

Dopisi.

U Kastvu dne 15. listopada.

Godišnja glavna skupština "Bratovštine hrv. ljudi u Istri." — Pošto se redovita glavna skupština, sazvana na 17. septembru, nije mogla obdržati radi premala broja sakupljenih članova, bila je sazvana skupština izvanredna dne 8. oktobra. Na urečen dan sakupi se u prostorijah narodne čitaonice osim upravljaljucem odboru još nekoliko članova, iz bliznje okolice što svećenika, što učitelja. U tri sata poslije otvori skupština predsjednik društva, prečastni g. Vjekoslav Vlah, župnik i dekan u Kastvu, kratkini govorom, u kom naslika u občinu i održati stanje društva. Kaza u nekoliko lepih riječi, da je bratovština izgubila velikoga svoga dobrotnika u osobi presvetloga i prečasnog gospodina Josipa Vitezica, biskupa krčkoga. Uz jednoglasni: pokoj mu plemenitoj dusi! sva se skupština dignula. Predsjednik, zahvaliv skupštinarima, da su se sabrali, izrazi zadudjenje i žalost, što je i ova skupština slabe posjećena, pa prisutnim i u svim rođajnjubom bratovšćini živo preporuči.

Zatim protišta društveni tajnik, g. Ernest Jelusić, slijedeće izvješće o stanju društva i o radu upravljaljucem odboru:

„Eto nas na domaku treće godine, odkad obstoji našo dobrotnovno društvo. Svake godine imao sam javiti radostnih i žalostnih vesti. Tako i ljetos. Imao bi početi s radostnim, ali neću, jer me žalostna više peku. Kad smo ono pred tri godine utemeljili ovo dobrotnovno društvo, nadali su u se da rečem iskreno, boljemu uspjehu, nego su u se da sada postigli; jer odasud se društvo radostno pozdravljalo, posud se članovi prikupljali i prinosi sabirali, a danas? — Kao da to se uva malaksalo. Ta kon trogođišnjeg obstojanja bratovština ješ nebroji 600 članova, koji bi redovite svoj godišnji prijosi doprinjeli, a ukupna imovina njena jedva nadlazi 2500 for. To je malo, to je premašilo; jer bi se tokom u jednoj jedinoj godini postiši dato, da jo samo prave i ozbiljne volje. Nego sve to može krenuti na bolje, dapača krenuti će odmah, jer se nadamo od naših povjerenika, da će svi prionut uz rad onem gorljivošću i ljubavlju, kakor ova sveta stvar zaslužuje. Povjerenici su jedini, koji mogu pomoći do života pravoga, do razvjeta ovog rođajnjubog podbrata našega, pa to od njih dekamo.“

Neuzmi ovo nitko kao izbihu ili ukor povjerenikom našim, ta ima ih hvala Bogu, koji upravo revno nastaje oko unapredjivanja bratovštine, nego budi ovo radje opomenom a i prošnjom enim povjerenikom, koji nisu dosad možda doista revno radili, da odsada revnije uz rad priču.

Prelazeći sad, da što radostnega javim, budi mi slobodno ovde jazno spomenuti ime velikoga našega dobrotnika, kojega brigom drugo se rođajnjubo društvo sto bujno razvija, a ipak na našu

bratovštinu nozaboravlja, nego ju toplo preporuča i za nju prinosa sakuplja. Taj veliki dobrotnik naš je prečastni gospodin Toma Gajek predsjednik društva svetojeronskog. „Živio!“ Njegovim nastojanjem i ove je godine bratovšćini namaknjuje dosta znatna podpora sakupljena prigodom društvene skupštine. — U koliko sastanak i skupština bi se to isto učiniti dalo!

Ove godine naša sveučilišna mladež u Zagrebu zamisli plemenito misao u korist bratovštine. Priredi sjajan ples, na kog pozva rođajnobo širom domovine. Rođajnubo občinstvo lepo sa odazvalo pozivu toli plemenitu, te se u svrhu znatua svata sakupila. A da nije onoliko izdano za pripreme k tomu potrebite, bratovšćini bila bi pritekla velika korist, a i tako dobi 292 for, što su odboru putem veleslavnoga rektatora pripisani bili. — Po drugih sveučilišnih, kud naše mladeži imu, ljetos se, izuzam prazko, veoma malo ugradilo; ali so svakako nadamo, da nećo dopustiti ti hrvatski sokolovi, da bi im izvjestilac družteni do gošino ovako malo u hrvatu reći imo.

Sad prvo nego prednjom, da što god potanje priporidim ob odborskom radu, reć mi najprije, da se odbor ovako konstituirao: podpredsjednikom bio izabran veležtor, g. Matija Brusić, ravnatelj finansijalni na Rieci, tajnikom veloč, g. Ernest Jelusić, ravnatelj škola u Kastvu, a blagajnikom veloč, g. Anton Puž, katoher u Kastvu.

Buduć prošlo godina bolešću preprijećen, nisam mogao izvestiti glavnu skupštinu o društvenom koledariju, izdanu za god. 1876., to sada naknadno činim. Koledarijem, premda se skoro sav razpacao, ipak je društvo štetovalo, kako to blagajnikovo izvješće pokazuju, te je zato jur prošlo godine odbor predlagao, a skupština zaključila, da se unapred već koledara neizdava, nego da se samo godišnje izvješće, ako moguće sa imenikom članova, izdati nastoji. Premda je ovo u lanjskoj skupštini odlučeno, ipak je odbor odložio misao o izdanju posebnoga izvješća potlani mu pisa veleč, g. dr. Franjo Ivković, urednik „Danice“, da je voljno društvo svetojeronsko tiskati bezplatno uz svoj ljetopis i ljetopis naše bratovštine. Odbor prihvati objektive ovu veledušnu ponudu, pripsta izvješće, koje jur u ovogodišnjoj „Danici“ tiskano i ujedno se svesrdno zahvali. „Danica“, taj ponajbolji koledar hrvatski, i dosad je bio med hrvatskim pukom po Istri dobrahnu, razriješen, a odsad uam nastojat, da ga u svaku kuću hrvatsku privrednu. Sirenjem „Danice“ sirićemo društvo svetojeronsko, sirić i našu bratovštinu, a ujedno izputiti i dužnost zahvalnosti.

Odboru bilo je osobito drago, a sl. skupštini bit da ugodno dozna, da se hrv. pedagogijski književni zbor u Zagrebu sjetio bratovštine naše, poslava joj nu dar 26 tablicab metričke mjeru, na platnu uspetih, da ih porazdili hrvatskim učionam po Istri i kvarnenskih otocih. Odbor se jo obratio na zemaljsko školsko vijeće, da bi mu javiti blagoizvolilo, koje učionu nisu još vrakorimi tablicam obskrbili. Pesto mu je odgovoreno, da umaju sve učiono redovite i pomećne slične tablice, to jih je odbor odspasao stranom veleč, g. Andriji Sterku c. k. kot. skol. nadzorniku, stranom pak veloč, g. Petru Dericen, župniku u Baški, da jih oni porazdile, kako jim se najkoristiša čitati.

I ovo bit će skupštini radostan glas, da se bratovšćine spomenuo jedan znameniti pisac hrvatski, preč. g. Mihoril Pavlinović, književnik i narodni zastupnik na carevinskom vjeću, poslav odboru 5 iztisakih svojih zanimivih djela i pučki spisi, besjede i pjesme. Odbor scienec, da će najbolje udovoljiti darovateljevoj namjeni, posla po jedan iztisak spomenutih djela književnicam c. k. gimnazije u Pazinu, c. k. preparandiji u Kopru, školskim književnicam u Kastvu i Krku, a jedan iztisak pridrža za sebe.

Kad je odbor raspisao natječaj za podpore, prijavilo se 12 molitelja, od kojih su trojica na sveučilištih, sedmorica na gimnazijah, a dvojica na učiteljskoj pripravnici. Osmorici molitelja bilo su dopitane podpore u ukupnom iznosu od 210 for. Ostalim moliteljem obnašao je odbor s raznih uzroka neuvužiti molbe.

Imena članova objavljala je redorito „Naša Sloga“ i to bezplatno, kao što su i drugi nekoji hrvatski listovi, osobito „Primorac“ i „Obzor“ donašali izvještaje i opetovo bratovšćine preporučili. Budi njim za to od nas najlepša hvala.

Ujedno im što toplije bratovšćine i u napred preporučamo, i najutričnije umoljavamo, da i ovo izvješće cielo ili prikraćeno objelodaniti izrole.

Ovim sam čto u kratko naravio stanje uružva i rad upr. odbora. Te savršenim željom, da bi vas do godine izvestilac radostnjimi vestmi na daljini rad potaknuti mogao. Bože da!

Nakon ovoga poda blagajnici izvješće o novčanom stanju družtvu, iz koga se uvidio, da je družvena imovina narasla u prošloj godini za 521 for. Oš n. Na predlog predsjednikov odabran je cenzurni odbor, sastojeci se od g. Mir. Grosmana učitelja, g. Josipa Glavca učitelja i g. Josipa Stafana, občinskoga pisara u Kastvu.

Prija nego se preslo k izboru novog. upr. odbora, predloži g. Vinko Zamlić, da bi se i kod bratovšćine uveli osim članova prvoga i drugoga reda još i članovi utemeljitelji sa primjernim prinosom. On obrazloži svoj predlog tim, što su mu jur mnogi očitovali želju, da bi rado platiti stanovitu svotu na jednom mjestu gođišnjega prinosa, i što bi tim znatno bilo družtvu pomoženo. On scieni, da bi za članove utemeljitelje bio primjeran prinos od 20 for.; te prema ovomu da bi se svi koji su družtu ovoliko ili više darovali, među članove utemeljitelje uvrstili. Pošto je predlog zagovarao još g. Fr. Jelušić, bio je jednoglasno primljen s tom promjenom, da članovi utemeljitelji plate mjesto 20 for. 25 for., a to da se može izplatiti i u dve godine.

G. V. Z. spomenuv, kako je velečastni g. Ernest Jelušić za bratovšćinu velezaslužan, jer je po njemu zamišljena, njegovim nastojanjem u život priveden, a i sad većinu posla još uviek najčešće ponijem obavlja, predlaže, da mu se za to u zapisnik javna zahvala uvrsti. — Burnim „živio!“ povladi skupština predlog.

Pošto nije bilo već nikakova predloga, zahvali predsjednik u ime odbora na povjerenju, koje je uživao i pozove skupštini k izboru upr. odbora za tkuću godinu. Skupština potvrdi jednoglasno sar dosadanji odbor, te ostaje i nadalje: predsjednikom: preč. g. Vjekoslav Vlah, župnik i dekan u Kastvu, a odbornicima: veleštov. g. Mat. Brasić, financarvatelj na Rieci; veleštov. g. Ernest Jelušić, rav. školai u Kastvu; veleč. g. Ant. Pož, vjeroučitelj u Kastvu; veleč. g. Jos. Janc, eksposit u Lukavcu; veleč. g. J. Premuda, kapelan u sv. Mateju, i veleč. g. Vinko Zamlić, kap. učitelj u Opatiji. V. Z.

Iz istre.

Vaš seljački dopisnik, štovan g. Uredniče, pravo imu, kad kaže u svom dopisu uvrštenu u 19. broju „Naša Sloga“ dana 1. Okt., da mi ludi kmeti hrvatskog roda moramo uvjet pod strahom i pritiskom birati prigodom izborah ljude većinom nam suprotivne za naše zastupnike, zato odabratim i ja sve njegova razloge u toj stvari. Nego dozvolite, molim vas uljudo, i meni koju reći u „Našoj Slogi“ ob onom, „to sam čuo i sto mi je pale na um, kad sam prečitao spomenuti dopis. Neopovrgljiva istina jest, da mi kmeti hrvatskog roda prigodom izborah ili pod strahom, ili pritiskom, ili podklapljeni bojom kapljicom, ili novci moramo proti našoj volji za našu najčešću nesreću birati većinom takovo ljude, kojim jo pak jedina briga, otputiti nas, podvrjljati, otudniti i pokvariti svojom italianskinom, a deveta im briga naše prosvjetljenje, naš napredak i dobrostanje. Da je tomu sbljaj tako, evo vam razloga. Po ustav, zakonu dozvoljena je občinam samouprava, po kojoj mogu občine samo

slobodno ravnati i upravljati svojemi obč. poslovi, na koje spada također i pučka škola. Te samouprave uprav gleda škole u pravom smislu mi neuživamo, kad se drugi, upliči u našu občinsku postote uvedu školu italijansku, u naša sela i gradiće, školu italijansku, gdje nitko nerazumi drugoga jezika van hrvatskoga, ili turajući nam učitelje, koji neznadu niti pisnat u našem jeziku, i što je još gore koji se kadkod ponosaju ružnje od naših najprostih kmetata. Pravila pravoga uzgoja mladeži i mnogoljetno iskustvo potvrđuje moje osvjeđenje, da takove škole našu djetcu ne prosvjetljivaju i ne izobrazuju. Jer ta pravila naše, da pravi uzgoj mladeži počinu matrimskim jezikom, i to je naravski, i na to pristaju svi mudraci, svi učeni ljudi i isti učitelji svi izobrazeni narod po svomu svetu, izvan naših Šarenjakah i Italijanaša, koji jih odbacivaju, jer žele naš hrvatski narod u Istri otupiti, podvrijaći, pokvariti i otudjiti, kad nau nedozvoljavaju, da se naša mladež matorinskim jezikom uzgaja po pučkih školah. Ja sam više puti čuo od mnogih naših suprotivnika kazati: Jaoh namako ščavun počne poznavati pismo, tad mi smo propali, bolje bi bilo po nas, da kmet ostane tup i neuk, zato ga potalijančimo, tada ćemo njim po volji vladati, jer po italijanskim školama neće on nikada do takovog stopena prosvjeti despieti, da uzmognu naše račune pokvariti, nego ostati će tup i neuk.

Da se pak malo ili ništa za naše dobrostanje i napred starati mogu oni, koji mi ovdje i ondje po sili biramo za naše zastupnike, to nas lahko učiti može ista naša pamet i svakidašnje iskustvo. Radi česa nemarim ja sad ovdje ništa već o tomu reći, nego jedino želim napomenuti kao stvar posvo napose, što se dogodi u Žminjskoj občini. Občinsko zastupstvo u Žminju kao mi bilač izvještavano u svomu vječu dne 1. Julija prošle godine 1876 uz prikazanu molbenicu ceranskih kapelanista, kojom molješa, da se ujim iz občinske blagajne podieli kakva takva pričomno za gradjenje nove kuće svomu kapelanu u Cetu, gdje bi se i pučka škola uvela, dozvoli u tu svrhu 250 forintah s razloga što godine 1854 javnom dražbom ili licitom bili su prodani svi njihovi komunalni, ter dobiveni novci od ove prodaje čine veći dio današnje občinske imovine, i Cerani lišeni pašišća, osiromaši se usiljeni kako binbu umanjiti broj ovaca jedini izvor njihova življjenja; s razloga što občina ima dostatan prihod za pokriće svih svojih občinskog potreba; s razloga što su kapelanići ceranski uvjek robotali na svih cestama u občini i izvan nje, i na gradjenju god. 1869, velikog bunara ili cisterne užidane u sredini grada Žminja. Ta dozvoljena podpora od 250 for. baš je malenost obzirom na svotu od 3500 for. brez rabe, što će stati ta nova kuća. Ali za čudo, niti ta malenost nebiša potvrđena! Ovdasjni občinski glavar po naputku ovdasnjih Šarenjakah učež proti dozvoli občinskog zastupstva svoj utok na Juntu ili zemaljski Odber, i evo bez obzira na tamošnje osiromašene kapelaniste, zabrani podieliti svaku pričomno iz občinske blagajne. Radi česa nije bilo moguće početi ljetos graditi dotičnu kuću u Cetu, jer do sada imaju sakupljenih i položenih novaca u trstianskoj Stacionici (glavnicom i postotnici ukupno) samih blizu 3000 for. Ipak neka se Cerani pouzdaju u svojeg mrljivog plovana i one 500 for. nači će se, i kuća biti će sagradjena i brez ikakve Šarenjačke pomoći, i broz ikakva nametka ili bremena na pojedine Cerane. Sada pak u obči govorać reći ču, da se u žalostnom položaju nahadjamo mi kmeti hrvatskog roda, pak da nam se jo unapred pouzdati više sami u so i u svojo klijuse birajući prigodom izborah uvjek i svagdje ljudi naše poštene narodnjake, koji će se otčinski starati za naše dobrostanje i napredak.

Jedan kmet.

Starši kod Trogira 9 listopada.

Dan 4 tkuću, mј. ostat će nezaboravan u našoj povijesti, jer će taj dan svećano otvorila dalmatinska Željeznička ili bolje rekuć pruga Šibenik-Siverić-Split. Naš puč dobro znaće procenit najvažnije trenutne, stoga je i htio da taj dan budo dan iznimke, dakle veselja i slavlja, ne samo slavlje za ono što se do sada učinilo, već i za ono što se ima učiniti; jer kad bi otvorena pruga ostala ograničena kao što je sada, nobi vriedila ništa, dakle nebi se ni imalo izkazivati toliko veselje; no pamet je svakog nosila i budućnosti, pak jo svećanost i zbilja zadobila dostojni karakter.

Odma u jutru za rana vidila se neka nestripljivost i strak pitao kad će prisjeti vlak, a uarou počeo

kao mirav vrvit k postaji Sv. Nikole, koja leži u krasnom predjelu a 15 časova hoda daleko od Staroga.

Bližu 9%, satih prisjepe iz Spljeta vlak s kojim je dojariila deputacija Političke vlasti kao što i ona odličnih Splitjskih gradjanah, koja je imala dočekati odaslanstvo Šibeničke i Drniške Občine.

Nakon malo vremena, ugleda se i onaj vlak iz Šibenika, koji je imao otvorit prugu i u kojem se nalazio C. K. Namjestnik Rodić, Predsjednik Sabora itd.; kad stane kod postaje ukusno narešene lovorkom i trobojnicama, iz stotinah grudih zaori gromoviti Živio Franjo Josip, Carska Obitilj i Namjestnik Rodić!

U tom trenutku Trogirska narodna Glasba zasvir Carevku, svak skinie kapu, pomole se trobojice i zavlada grobna tišina.

Posljem Carevke, Načelnik Dr. Čega u ime Občinara pozdravi Namjestnika priličnim hrvatskim govorom izrazivši želju, da što prvo ovo važno poduzeće neostane ovako ograničeno, već da nas što prvo pruga veže sa -Hrvatskom i preko Knina s Bosnom ne samo materijalno nego i moralno.

Pričaka nakon ovog govora trgovce, koji su se bili ondje sakupili: a i naše rodoljubno svećanstvo pozdravi Namjestnik.

Prikazivanju su prisustvovali svi občinski svećnici i načelnici Občine Lukšićke.

Namjestnik sa onom uljednošću, koja ga odlikuje, odgovori načelniku Čegu, da će poduprijeti kod Cara njegove želje; a i predsjednik zemaljskog sabora učini prilični govor, tako se isto odlikovaše narodni zastupnici Bulat i Rendić.

Svi ovi govorovi bjahu dočekani sa trokratnim Živio Kar, Namjestnik, narodni zastupnici i narod Hrvatski!

Posljem govorah, glasba započne naš divni „Naprej“, mužari zaore, soljačka ronda okićena trobojnim znakovim, kao pri dolazu vlaka tako i sada, pričaka oružje: u jednu rieč, odusvrljenju nije bilo kraja.

Vlak odjuri za Split a narodu ostane sladka uspomena ove svećanosti.

Nakonu puku valja već sada reći, neka ne misli, da će željeznicu pretvoriti naše litice u drago kamenje, nego se tu hoće baš sada neumorna rada i uređeno štednje; na taj sami način može se doći do blagostanja, jer se kaže „tko umis njemu dve“. Dakle neumorno radi i uređeno štedi, pak će pripoznati plod neki danjinskog slavlja.

Slavenski rat za oslobođenje.

Odkad su ono Rusi premostili Dunav i prevrili visoko slemne Balkane, neimadaju u ratovanju ovako sretnih danah, kako ovih posljednjih petnaestak. Tripit su se s Turci pobili i tripit slavno pobiedili. Dne 14. oktobra u Aziji kod Aladža-Daga razbili su i razpršili glasovitoga Muktar-Pašu, zarobili mu sedam Pašau iliti generala i sedam hiljadu ljudi, uzeli više od trideset topavah, silu živeža i ostale ratne spravi. Sad obsedjuju i bombardiraju grad Kars, a i u Ercerumu da već sve strijepli od primičuših se Rusih, što gona pred sobom ostanke pobite Muktareve vojske. To je dakle od Jurjeva dne do danas najveća bitka i najslavnija ruskog roda, pak se tu hoće baš sada neumorna rada i uređeno štednje; na taj sami način može se doći do blagostanja, jer se kaže „tko umis njemu dve“. Dakle neumorno radi i uređeno štedi, pak će pripoznati plod neki danjinskog slavlja.

Ruskim vojskom kod Plevna ravnina sad stari general Totleben, što se je jur 1854. godine proslavio u Krimu, pak se već ovo i vide posljedice togova novoga zapovedničta. Nego u ovo petnaestak dan su kod Budova na desnoj od Grivice postrali Kumunjci, koji su htjeli da se bez znanja Rusih na svoju ruku pokoluju Turcima. Doli pako na rieci Tome, gdje zapovjeda carević, pao je u nekom povećem izražaju pohodu knez Maksimiljanović Leuchtenburg, netjak cara Aleksandra, te tako napotio bugarsku zemlju i carskom krvlju, koja se

